

Bezinning 642: Vergeef het hun

Lucas 13,26-34 = fragment passiezondag C-jaar

Het Woord

Toen Jezus werd weggeleid, hielden de soldaten een zekere Simon van Cyrene aan, die net de stad binnenkwam. Ze legden het kruis op zijn rug en lieten het hem achter Jezus aan dragen. Een grote volksmenigte volgde Jezus, evenals enkele vrouwen die zich op de borst sloegen en over Hem weeklaagden. Jezus keerde zich echter naar hen om en zei: 'Dochters van Jeruzalem, huil niet om Mij. Huil liever om jezelf en je kinderen, want weet, de tijd zal aanbreken dat men zal zeggen: "Gelukkig wie onvruchtbaar is, gelukkig de moederschoot die niet gebaard heeft en de borst die geen kind heeft gezoogd." Dan zullen de mensen tegen de bergen zeggen: "Val op ons neer!" en tegen de heuvels: "Bedek ons!" Want als dit gebeurt met het jonge hout, wat zal het verdorpe hout dan niet te wachten staan?' Samen met Jezus werden nog twee anderen, beiden misdadigers, weggeleid om terechtgesteld te worden. Aangekomen bij de plek die de Schedelplaats heet, werd Hij gekruisigd, samen met de twee misdadigers, de een rechts van Hem, de ander links. Jezus zei: '*Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen.*'¹ De soldaten verdeelden zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Lucas laat het voorkomen dat de joodse overheden Jezus naar Golgota brengen. Hij benadrukt daarmee nogmaals wie verantwoordelijk is voor Jezus' dood. Maar de feiten waren hoogstwaarschijnlijk anders.

Lucas laat Simon van Cyrene de dwarsbalk *achter* Jezus aan dragen. Daarmee wordt Simon de gelovige die beantwoordt aan Jezus' oproep: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en Mij volgen' (Lucas 9,23; 14,27). Ook de eerste leerlingen moesten Jezus volgen (Lucas 5,11). Christen zijn is voortdurend naar Jezus kijken, zien wat Jezus doet en zegt, welke weg Hij gaat en Hem volgen.

Ook een grote menigte volgt Jezus. Het is een schuldbekentenis. De menigte heeft pas geroepen 'Kruisig Hem,' maar nu zien ze hun fout in en volgen Hem.

¹ De woorden in *cursief* komen niet in alle handschriften voor.

En ook vrouwen volgen Jezus. Het zijn de beroepsklaagsters, die overal gingen wenen waar iemand stierf. Voor Lucas is het wenen van de vrouwen een inclusie van Jezus' verblijf in Jeruzalem. Eerst weende Jezus over de stad (Lucas 19,41-44). Nu wenen deze vrouwen van Jeruzalem over Hem. Maar Jezus wijst hun wenen af. Ze moeten niet over Hem wenen, maar over alle inwoners van Jeruzalem. Want Jeruzalem wacht een zware straf, waarbij vele slachtoffers zullen vallen. Bovendien spreekt Jezus opnieuw een zaligspreking uit, waarbij de sociale situaties radicaal worden omgedraaid. Wie kinderloos is, wordt zalig geprezen. Want dan moeten de moeders geen diepe pijn beleven om wat hun kinderen tijdens die ramp overkomt. Jezus denkt dus midden zijn lijden aan het toekomstige lijden van de mensen die Hem volgen.

Het beeld van het groene en dorre hout is niet direct duidelijk. Jezus is zelf het groene, jonge hout, dat nu – om met een ander beeld te spreken – in de oven geworpen wordt. Dan kan men zich voorstellen wat er gebeurt met het dorre hout: de oudsten en andere joodse overheden die Hem ter dood veroordeelden.

Lucas verwijst tweemaal uitdrukkelijk naar het Eerste Testament. Een eerste keer door te vermelden dat Jezus tussen twee misdadigers gekruisigd wordt. Hij is de Lijdende Dienaar die als misdadiger behandeld wordt (zie Jesaja 53,12). En een tweede maal door te vermelden dat de beulen al Jezus' bezittingen onder elkaar verdelen (Psalm 22,19).

De kruisiging zelf wordt zeer kort vermeld. We vernemen niet *hoe* dat gebeurt. Alle aandacht gaat naar het gebed van Jezus om vergiffenis voor allen die Hem de dood aandoen. Vergiffenis geeft nieuwe kansen, geeft toekomst. Petrus zal dat in Handelingen tot tweemaal toe duidelijk maken (Handelingen 3,17-19; 13,27). Ook Stefanus zal deze woorden uitspreken net voor hij sterft (Handelingen 7,60). Deze woorden willen alle christenen inspireren en de weg tonen om op een christelijke manier te reageren op onrechtmatig kwaad dat hen wordt aangedaan.

Het Woord in mijn leven

Kijk ik voldoende naar Jezus om Hem te kunnen volgen? Volg ik Hem ook door mijn kruis op te nemen? Kan ik op een juiste manier mijn schuld bekennen om mijn leven te verbeteren? Kan ik echt vergiffenis schenken aan mensen en hun een nieuwe kans geven?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
U werd als misdadiger behandeld.
Tussen hen in bent U gestorven.
Het is de omgekeerde wereld:
U de Zoon van God, de goedheid zelf,
wordt als het kwaad geëlimineerd.
En toch bent U die weg gegaan.
Meer nog: U schonk vergiffenis.
Want Uw liefde blijft overeind,
altijd en in alle omstandigheden.
We willen U volgen, Heer en God,
maar soms is dat heel moeilijk.
Vooral als we moeten lijden
omdat we in U geloven,
zouden we willen vluchten.
Geef dat we U juist het meest volgen
als lijden ons leven treft.
Laat onze liefde nooit stoppen,
in geen enkele omstandigheid,
tegenover geen enkele mens. Amen.

© Eric Haelvoet 2017